

STOCKHOLMS KATOLSKA STIFT RITUALE FÖR VUXENDOP

PROVMANUS

Förlaga: *Rituale Romanum: Ordo initiationis christianae adultorum*. Editio typica (1969)

Svensk provupplaga

Vissa liturgiska texter ur *Missale för Stockholms katolska stift* (1987). Bibeltexter ur Bibeln.
Bibelkommissionens översättning (2000)

Förkortningar:

PL J.-P. Migne, *Patrologiae cursus completus. Series latina*

Vat. II Andra vaticankonciliet

IMPRIMATUR

Stockholm den XXXXXX

+ Anders Arborelius

Biskop av Stockholm

VUXENDOP

FÖRSTA STEGET: UPPTAGNING I KATEKUMENATET

INLEDNING

Upptagningen, som förrättas av präst eller diakon, kan äga rum separat eller i samband med en annan gudstjänst i församlingen. Om den förenas med en annan gudstjänst, anpassas ordningen för denna efter omständigheterna.

Kandidaterna, deras faddrar, prästen/diakonen (klädd i alba eller röcklin och stola) och församlingen samlas utanför kyrkan, i vapenhuset, vid ingången till kyrkorummet eller på annan lämplig plats. Man kan sjunga en inledande sång.

Hälsningsord

Celebranten hälsar hjärtligt på kandidaterna. Därefter riktar han sig med några ord till dem, till faddrarna och till övriga närvarande. Han uttrycker kyrkans glädje och påminner om den andliga vandring som lett kandidaterna fram till att be att få förberedas till dopet.

Så kan han uppmana kandidaterna och faddrarna att träda fram. När de träder fram och samlas framför celebranten, kan man sjunga en sång, t.ex. Ps 63:1–9 med antifonen *Min själ törstar efter Gud, efter den levande Guden*.

Frågor

Celebranten frågar varje kandidat för sig om hans/hennes namn, om inte namnen redan är kända för alla närvarande. Frågan kan till exempel formuleras så:

- Kandidaten: Vad är ditt namn?
N.
Därefter frågar celebranten kandidaterna vad de söker och begär. Frågorna kan ställas till var och en för sig eller till alla samtidigt.
- Celebranten: Vad begär du av Guds kyrka?
Kandidaterna: Tron.
Celebranten: Vad skall tron ge dig?
Kandidaterna: Det eviga livet.

Man kan också använda andra formuleringar av de två frågorna och svaren. Den första frågan kan till exempel lyda: *Vad begär du?* eller: *Vad är det du söker (i Kristi kyrka)?* Svaret kan formuleras exempelvis så: *Kristi nåd* eller: *Att få tillhöra kyrkan* eller: *Det eviga livet*. Den andra frågans lydelse anpassas efter hur den första frågan har lytt.

Den första avgörelsen

Celebranten vänder sig med några ord till kandidaterna. Det han säger bör anpassas efter hur frågorna och svaren nyss har formulerats. Nedanstående kan ge uppslag till vad celebranten säger.

Gud upplyser varje människa som kommer till världen. Alltsedan världens skapelse har hans osynliga egenskaper och gudomlighet kunnat uppfattas genom hans verk. Så kan vi människor ära och tacka honom.

Ni har uppfattat detta ljus och vill följa det. Framför er ligger nu den väg som evangeliet lär oss att gå. Ni skall få lära känna den sanne Guden, som talar till oss i sitt ord. Ni skall få öva er i att leva i gemenskap med Kristus, att anförtra er åt hans visdom, att lägga ert liv i hans händer och att tro på honom av hela ert hjärta. Detta är trons väg, den väg på vilken Kristus leder er. Han lär er att leva i kärlek, så att ni kan få det eviga livet.

Celebranten frågar kandidaterna om de är beredda att gå denna väg. Frågan kan exempelvis formuleras så:

Är ni beredda
att anförtra er åt hans ledning
och gå denna väg?

Kandidaterna: Ja.

Andra formuleringar som kan användas återfinns på s. 000.

Därefter vänder han sig till faddrarna och övriga närvarande och frågar, med följande eller liknande ord:

Så frågar jag er faddrar
och er alla som är samlade här:
Är ni beredda att hjälpa dem
att lära känna Kristus och följa honom?

Alla: Ja.

Celebranten ber med sammanförda händer:

Barmhärtige Fader,
vi tackar dig för dessa dina tjänare
och tjänarinnor (*eller N., N.*),
som har hört och besvarat din kallelse
och öppnat sitt hjärta för dig.
Din är äran i evighet.

Alla: Amen.

Korstecknande

Celebranten riktar följande uppmaning till kandidaterna och till deras faddrar:

Kära dopkandidater (*eller N., N.*),
ni skall nu få ta emot korsets tecken,
som uttrycker vad ni i dag har blivit.

Kandidaterna träder en och en fram till celebranten. Han gör med tummen korstecknet på kandidatens panna och säger:

N., ta emot korsets tecken
på din panna.
Kristus själv tecknar dig
med sin kärleks tecken.
Lär känna honom, och följ honom.

Därefter kan eventuellt även andra kroppsdelar tecknas med korsets tecken. Tecknandet utförs av faddrarna och/eller av dem som skall undervisa kandidaterna. De åtföljande orden uttalas av celebranten.

Vid tecknandet av öronen:

Ta emot korsets tecken på dina öron,
så att du hör Herrens röst.

Vid tecknandet av ögonen:

Ta emot korsets tecken på dina ögon,
så att du ser Guds strålande härlighet.

Vid tecknandet av munnen:

Ta emot korsets tecken på din mun,
så att du kan besvara Guds ord.

Vid tecknandet av bröstet:

Ta emot korsets tecken på ditt bröst,
så att Kristus genom tron
bor i ditt hjärta.

Vid tecknandet av axlarna:

Ta emot korsets tecken på dina axlar,
så att du tar på dig Kristi milda ok.

Avslutningsvis gör celebranten korsets tecken över alla kandidaterna samtidigt, med orden:

Jag tecknar er alla med korsets tecken
i Faderns + och Sonens
och den helige Andes namn.
Må ni få det liv som varar
i evigheters evighet.

Kandidaterna: Amen.

Om man så vill, kan alla närvarande efter varje tecknande med korsets tecken sjunga eller läsa en acklamation, exempelvis:

Din är äran i evighet.

Sedan korstecknandet avslutats säger celebranten, med sammanförda händer:

Låt oss bedja.
Gud, vår Fader, du livets källa,
som genom din Sons
död och uppståndelse
har skänkt liv åt hela världen,
vi ber dig:
Låt dina tjänare (*eller N., N.*),
som blivit tecknade
med korsets tecken,
följa i Kristi spår,
ta emot den kraft som utgår från korset
och visa på den med sitt liv.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Alla: Amen.

Man kan också utföra andra symboliska handlingar som uttrycker vad det innebär att bli upptagen i katekumenatet, till exempel överlämna ett kors till varje dopkandidat. Det kan ske antingen nu eller efter intåget i kyrkan.

Intåg i kyrkan

Celebranten uppmanar katekumenerna att tillsammans med faddrarna och övriga närvarande gå in i kyrkan. Han gör det med följande eller liknande ord:

(N., N.,) träd nu in i kyrkan
för att tillsammans med oss
äta av brödet från Guds ords bord.

Man går in i kyrkan. Under intåget kan man, om man så vill, sjunga en psalm eller en annan lämplig sång, t.ex. Ps 34:2–3, 6, 9–11, 16 med antifonen *Människan skall inte leva bara av bröd, utan av varje ord som går ut ur Guds mun.*

ORDETS LITURGI

När alla har intagit sina platser, riktar celebranten några ord till katekumenerna om den kraft och den värdighet som ligger i Guds ord, som förkunnas i kyrkan. En bibel bärs fram och läggs på ambonen. Den kan också incenserar.

Läsningar och predikan

Man väljer en eller flera för tillfället passande läsningar och responsoriepsalm(er) bland dem som finns angivna i lektionariet för mässan (III, 000–000) eller nedan s. 000.

Därefter hålls en predikan.

Överlämnande av evangeliet

Efter predikan kan man till var och en av katekumenerna överlämna Nya testamentet eller en bibel. Det kan ske exempelvis med orden:

Ta emot glädjebudet
om Jesus Kristus, Guds Son.

Förbön för katekumenerna

De närvarande ber följande eller en liknande förbön för katekumenerna.

Celebranten:

Vi gläder oss med dessa katekumener (N., N.), som efter moget övervägande har begärt att få förberedas till dopet. Låt oss be för dem om Guds hjälp på den väg som nu ligger framför dem.

Lektor: Att de för varje dag mer och mer
får lära känna Kristus
ber vi:
Alla: Herre, hör vår bön.
Att de alltid uppriktigt och ivrigt
säger ja till Guds vilja
ber vi:
Alla: Herre, hör vår bön.
Att vi som står vid deras sida
kan bistå dem i ord och handling
ber vi:
Alla: Herre, hör vår bön.
Att vår församling blir en gemenskap

präglad av hjärtats enhet
och överflödande kärlek
ber vi:
Alla: Herre, hör vår bön.
Att deras hjärta och vårt
öppnas mer och mer
för andras nöd och behov
ber vi:
Alla: Herre, hör vår bön.
Att de när tiden är inne
får syndernas förlåtelse
och Guds helige Ande
genom den nya födelsens bad
ber vi:
Alla: Herre, hör vår bön.

Om eukaristin skall firas efter upptagningen i katekumenatet, kan man i förbönen också infoga andra böneämnen, ämnen som hör till Kyrkans allmänna förbön.
Efter förbönen sträcker celebranten ut sina händer över katekumenerna och ber:

Låt oss bedja.
Gud, hela världens Skapare,
vi ber och bönfaller dig
för dessa dina tjänare
och tjänarinnor (*eller N., N.*).
Låt dem alltid vara brinnande i anden
och glada i hoppet
och ständigt tjäna ditt heliga namn.
För dem, Herre, till livets källa,
den nya födelsens bad.
Skänk dem där med alla de dina
liv och liv i överflöd,
och låt dem efter detta livet
få del av allt du har lovat oss.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
Alla: Amen.

Utsändning av katekumenerna

Man kan sjunga en lämplig sång. Därefter avslutar celebranten akten med att påminna om vilken glädje det innebär för kyrkan att ha fått uppta kandidaterna i katekumenatet. Han uppmanar dem att leva efter det budskap de får ta del av. Därefter sänder han iväg dem, med följande eller liknande ord:

Ni katekumener (*eller N., N.*), gå i frid.
Må Herren alltid vara med er.
Katekumenerna: Gud, vi tackar dig.

Efter gudstjänsten håller man lämpligen en måltid eller en annan sammankomst, som katekumenerna, faddrarna och andra som har möjlighet till det deltar i.

EUKARISTINS LITURGI

Eventuellt kan man efter upptagningen i katekumenatet fira eukaristin. I så fall utelämnas utsändningen av katekumenerna (ovan). Katekumenerna skall veta att de inte får ta emot sakramentet, även om de är närvarande under eukaristifirandet. Om de så vill, kan de dock gå fram vid kommunionen och med höger hand på vänster axel ta emot en välsignelse.

Man ber Kyrkans allmänna förbön och Credo (om det är en dag då Credo skall förekomma) och tillreder gåvorna. Förbönen och Credo kan dock alltid bortfalla; jfr beträffande förbönen vad som sagts på föregående sida. Mässans avslutning, efter slutvälsignelsen, gestaltas så:

Celebranten påminner om vilken glädje det innebär för kyrkan att ha fått uppta kandidaterna i katekumenatet. Han uppmanar dem att leva efter det kristna budskap de får ta del av. Därefter säger han:

Ni katekumener (*eller* N., N.)
och ni alla som har deltagit
i denna gudstjänst,
gå i Herrens frid.
Alla: Gud, vi tackar dig.

ANDRA STEGET: ADMISSION OCH NAMNINSKRIVNING

Ceremonin förrättas inom ramen för mässan på första söndagen i fastan, efter predikan, och äger rum i kyrkan (eller i nödfall på annan lämplig plats).

Om den av särskilda skäl måste äga rum vid ett annat tillfälle än på första fastesöndagen, inleds den med Ordets liturgi. Om dagens läsningar inte är lämpliga, väljer man läsningar för första söndagen i fastan eller andra texter. Den ritualmässa som hör till inskrivningen (*Missale* s. 817) kan alltid firas. Om eukaristin inte firas, avslutas gudstjänsten med utsändning av katekumenerna och alla övriga deltagare.

Predikan skall avpassas efter tillfället. Den skall ta hänsyn inte bara till katekumenernas situation utan också till alla övrigas och sporra dem att tillsammans med katekumenerna förbereda sig intensivt för firandet av påskmysteriet.

Presentation av dopkandidaterna

Efter predikan presenterar en präst (inte celebranten), diakonen, en kateket eller en representant för församlingen dopkandidaterna. Det sker med följande eller liknande ord:

Fader (*eller* N.), inför påsken som kommer för vi nu fram dessa katekumener (*eller* N., N.). Vi följer dem med våra böner. Vi ber att de, efter den förberedelse som är nödvändig, i påsk skall få ta emot dopets, konfirmationens och eukaristins sakrament.

Celebranten: Jag ber dopkandidaterna
att komma fram
tillsammans med sina faddrar.

Celebranten vänder sig till alla de närvarande med följande eller liknande ord:

Den ceremoni vi förrättar i dag är en helig utkorelse. De som skall få del av sakramenten måste vara väl förberedda.

Han riktar sig till faddrarna:

Faddrarna: Därför frågar jag er faddrar,
i den heliga kyrkans namn:
Har dessa katekumener (*eller* N., N.)
lyssnat i tro till Guds ord,
som kyrkan förkunnar?
Ja.
Har de börjat gå trons väg
och börjat leva efter Kristi budskap?
Faddrarna: Ja.
Har de deltagit troget
i undervisningen, kyrkans gemenskap
och bönen?
Faddrarna: Ja.

Härefter kan celebranten också tillfråga hela församlingen om dess samtycke.

Om celebranten själv har undervisat katekumenerna eller av andra skäl känner dem väl, kan han i stället vända sig till alla de närvarande med följande eller liknande ord:

Kära församling. Dessa katekumener (*eller* N., N.) har bett om att nu i påsk få ta emot initiationens sakrament och därigenom inlemmas i kyrkans gemenskap. Vi som känner dem

kan vittna om att deras begäran är uppriktig. De har lyssnat i tro till Kristi ord, och de har börjat gå trons väg och leva efter Guds vilja. De har deltagit troget i undervisningen, i kyrkans gemenskap och bönen.

Han vänder sig till faddrarna och säger:

Jag ber nu er faddrar att intyga detta. Därför frågar jag er: Anser ni att dessa dopkandidater (*eller N., N.*) är värdiga och väl beredda att få ta emot initiationens sakrament?

Faddrarna: Ja.

Härefter kan celebranten också tillfråga hela församlingen om dess samtycke.

Namninskrivning

Celebranten riktar sig till katekumenerna med följande eller liknande ord:

Kära katekumener (*eller N., N.*), nu vill jag vända mig till er. Era faddrar och den/de som har undervisat er (och hela vår församling) har avlagt ett gott vittnesbörd om er. Kyrkan kommer, i Kristi namn, att låta er få tillträde till påskens sakrament. Men ni skall nu själva svara på frågan: Vill ni genom dopets, konfirmationens och eukaristins sakrament infogas i kyrkan?

Katekumenerna: Ja.

Celebranten: Då ber jag er
att säga era namn högt.

Dopkandidaterna säger sina namn, som därefter skrivs in i församlingens katekumenbok eller i ett särskilt dokument. Skrivandet kan utföras av dopkandidaterna själva, av faddrarna eller av celebranten. Under namninskrivningen kan man sjunga en lämplig sång, t.ex. Ps 16 med antifonen *Du, o Herre, leder mig till livet*.

Admission

Efter namninskrivningen – vars innebörd celebranten kan förklara för de närvarande med några korta ord – riktar sig celebranten till dopkandidaterna med följande ord:

(*N., N.*), ni har nu blivit utvalda att få ta emot de sakrament som förenar er med Guds kyrka.

Kandidaterna: Gud, vi tackar dig.

Nu gäller det för er – men också för oss alla – att besvara Guds utkorelse och hans trohet med tro och trofasthet. Så kan ni nå fram till den fullhet som svarar mot vad Gud har kallat er till.

Han vänder sig till faddrarna och riktar följande eller liknande ord till dem:

Ni har avlagt vittnesbörd om dessa katekumener (*eller N., N.*). Anförtro dem åt Gud och be uthålligt för dem. Följ dem troget, med ett föredömligt liv, på den väg som ligger framför dem, vägen till påskens heliga sakrament.

Celebranten kan uppmana faddrarna att lägga sin hand på dopkandidaternas axel eller att uttrycka sitt engagemang med någon annan gest.

Förbön

Därefter ber församlingen följande eller en liknande förbön.

Celebranten:

Kära församling. Vi står i början av fastetiden och skall förbereda oss för påsken, då vi firar Herrens död och uppståndelse. Dessa katekumener (*eller N., N.*), som skall få del av påskens sakrament, förväntar sig att vi vägleder dem med vårt föredöme. Låt oss därför be för dem

och för oss själva, att vi skall kunna sporra varandra till ett värdigt kristet liv och så bereda oss för påskens nåd.

Lektor: För katekumenerna (*eller* N., N.),
att de får minnas denna dag
med glädje och tacksamhet
för Guds himmelska välsignelse
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
Att de och vi alla
utnyttjar fastetiden rätt,
övar oss i självförsakelse
och öppnar oss
för Guds heliggörande nåd
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
Att de och vi alla
mer och mer tränger in i Guds ord,
så att vi kan smaka dess ljuvlighet,
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
För faddrarna:
att de i alla sammanhang
lever efter Kristi budskap
och så blir föredömen
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
För katekumenernas familjer,
att ingen blir till hinder för den andre
att höra Guds röst
och urskilja vad Anden säger
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
För vår församling,
att vår gemenskap fördjupas
och vårt vittnesbörd blir tydligare
genom att vi håller ut
i trogen bön och kärlek
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
För alla tvivlare,
att Gud skänker dem sanningens ljus,
så att de finner honom
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.
För alla ensamma,
för alla som lider till kropp eller själ,
att de finner tröst och lindring
ber vi:

Alla: Herre, hör vår bön.

Man kan också infoga andra böneämnen i förbönen. Efter den sträcker celebranten ut sina händer över de admitterade och ber följande avslutande bön:

Gud, du som har skapat
hela människosläktet
och vill göra alla till nya människor,
vi ber för dig dem (*eller* N., N.)
som du har utvalt.
Skriv deras namn i livets bok.
Skänk dem genom nåden
vad de av naturen inte själva är:
löftets barn och dina arvingar,
i Jesus Kristus, vår Herre.

Alla: Amen.

Alternativ formulering av den avslutande bönen: se s. 000.

Eukaristins liturgi

Efter förbönen läses Credo, och så följer gåvornas tillredelse. Om det finns särskilda skäl därtill, kan dock Credo utelämnas.

Utsändning

Mässans avslutning, efter slutvälsignelsen, utformas så:

Celebranten:

Kära församling, vi börjar nu fastetidens vandring. Ni som skall få del av initiationens sakrament i påsk skall gå denna väg tillsammans med oss. För både er och oss alla gäller: Kristus skall vara vägen, sanningen och livet för oss.

Gå i Herrens frid.

Alla: Gud, vi tackar dig.

TREDJE STEGET: INITIATIONENS SAKRAMENT

DOPET

Inledning

Före eller under allhelgonalitanian beger sig dopkandidaterna, med sina faddrar, till dopfunten.

Efter litanian vänder sig celebranten till alla närvarande med följande eller liknande ord:

Kära församling. Låt oss be om Guds barmhärtighet för dessa hans tjänare (*eller N. och N.*), som begärt att få bli döpta. Det är Gud själv som har kallat dem och fört dem hit. Vi ber att han ger dem sitt ljus och sin kraft, så att de modigt håller fast vid Kristus och bekänner kyrkans tro. Och vi ber honom att förnya dem genom Andens kraft, som vi nu skall nedkalla över detta vatten.

Litanian

Så sjungs allhelgonalitanian. Man kan lägga till ytterligare helgonnamn, särskilt namnen på kyrkans och dopkandidaternas skyddshelgon.

Kyrie, eléison.	eller:	Herre, förbarma dig.
Kyrie, eléison.		Herre, förbarma dig.
Christe, eléison.		Kristus, förbarma dig.
Christe, eléison.		Kristus, förbarma dig.
Kyrie, eléison.		Herre, förbarma dig.
Kyrie, eléison.		Herre, förbarma dig.
Heliga Maria, Guds moder,		bed för oss.
Helige Mikael,		bed för oss.
Alla Guds änglar,		bed för oss.
Helige Johannes döparen,		bed för oss.
Helige Josef,		bed för oss.
Heliga Petrus och Paulus,		bed för oss.
Helige Andreas,		bed för oss.
Helige Johannes,		bed för oss.
Heliga Maria från Magdala,		bed för oss.
Helige Stefanos,		bed för oss.
Helige Ignatios av Antiochia,		bed för oss.
Helige Laurentius,		bed för oss.
Heliga Perpetua och Felicitas,		bed för oss.
Heliga Agnes,		bed för oss.
Helige Gregorius,		bed för oss.
Helige Augustinus,		bed för oss.
Helige Athanasios,		bed för oss.
Helige Basileios,		bed för oss.
Helige Martin,		bed för oss.
Helige Benedictus,		bed för oss.
Heliga Franciscus och Dominicus,		bed för oss.
Helige Francisco Xavier,		bed för oss.
Helige Jean Marie Vianney,		bed för oss.
Heliga Catharina av Siena,		bed för oss.
Heliga Theresa av Avila,		bed för oss.
Alla Guds helgon,		bed för oss.

Från all ondska
Från alla synder
Från den eviga döden
Du som blev människa,
Du som dog och uppstod från de döda,
Du som utgjutit din helige Ande,
Vi arma syndare beder dig:
Att du låter dessa utvalda
födas på nytt genom dopets nåd:

Jesus, den levande Gudens Son,
Herre, hör vår bön.
Kristus, hör vår bön.

fräls oss, milde Herre Gud.
fräls oss, milde Herre Gud.
fräls oss, milde Herre Gud.
fräls oss, milde Herre Gud.
fräls oss, milde Herre Gud.
fräls oss, milde Herre Gud.
hör oss, milde Herre Gud.

hör oss, milde Herre Gud.

hör oss, milde Herre Gud.
Herre, hör vår bön.
Kristus, hör vår bön.

Välsignande av dopvattnet

Vänd mot dopfunten ber prästen med sammanförda händer:

Gud, i osynlig makt
utför du stora gärningar
genom sakramentens tecken.
På många sätt
har du låtit vattnet förebåda dopets nåd.
I världens begynnelse
svävade din Ande över vattnen,
och redan då bestämde du
att vattnet skulle tjäna vår helgelse.
Vid syndafloden räddade du Noa genom vattnet,
som samtidigt betydde syndens undergång
och helgelsens begynnelse.
I Röda havet lät du Abrahams barn gå på torr mark,
för att det folk som räddades undan farao
skulle förebåda det folk som föds på nytt i dopet.
I Jordan blev Jesus döpt av Johannes
och smord av Anden till vår Herre och Messias.
På korset lät han blod och vatten
strömma fram ur sin öppnade sida,
och efter sin uppståndelse från de döda
sade han till apostlarna:
”Gå ut i hela världen
och gör alla folk till mina lärjungar,
och döp dem i Faderns och Sonens
och den helige Andes namn.”
Herre, vår Gud, se till din kyrka,
och öppna i din godhet dopets källa för henne.
Gör genom den helige Ande detta vatten
till ett medel för Kristi nåd,
så att människan, som skapats till din avbild,
i dopets bad blir rentvådd
från den gamla människans orenhet

och genom vattnet och den helige Ande
blir upptagen till ditt barn
och föds till nytt liv i Kristus.

I påskvakan kan prästen här sänka ned påskljuset i vattnet en eller tre gånger medan han ber:

Herre, låt den helige Andes kraft
genom Kristus stiga ned i detta vatten,
och medan han håller ljuset i vattnet fortsätter han:
så att alla som med Kristus
blir begravda till hans död
står upp med honom till det nya livet.

Vid andra tillfällen rör prästen i stället med handen vid vattnet medan han ber:

”Herre, låt den helige Andes kraft ...”
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.
R. Amen.

Han lyfter ljuset ur vattnet, medan församlingen sjunger:

Prisa Herren, alla källor, lovsjung och upphöj honom i evighet.

eller annan lämplig acklamation. Jfr s. 000. Om dopet äger rum under påsktiden i vatten som har välsignats under påskvakan innevarande år, ber man bönen på s. 000.

Avsvärjelse

Sedan dopvattnet välsignats, frågar celebranten dopkandidaterna gemensamt:

Tar ni avstånd från djävulen?

Kandidaterna: Ja.

Tar ni avstånd
från alla hans gärningar?

Kandidaterna: Ja.

Tar ni avstånd
från alla hans bländverk?

Kandidaterna: Ja.

eller:

Tar ni avstånd från synden,
för att leva i Guds barns frihet?

Kandidaterna: Ja.

Tar ni avstånd från det ondas lockelse,
så att synden inte kan behärska er?

Kandidaterna: Ja.

Tar ni avstånd från djävulen,
som är syndens upphovsman
och furste?

Kandidaterna: Ja.

Frågorna kan också ställas till dopkandidaterna var för sig.

Trosbekännelse

Därefter frågar celebranten varje dopkandidat för sig:

N., tror du på Gud Fader allsmäktig,
himmelens och jordens skapare?

Svar: Ja.

Tror du på Jesus Kristus,
hans enfödde Son, vår Herre,
som föddes av jungfrun Maria,
led och blev begraven,
som uppstod från de döda
och nu sitter på Faderns högra sida?

Svar: Ja.

Tror du på den helige Ande,
den heliga katolska kyrkan,
syndernas förlåtelse,
köttets uppståndelse
och ett evigt liv?

Svar: Ja.

Omedelbart efter vars och ens trosbekännelse äger vattendopet rum. Alternativt kan trosbekännelsen avläggas av dopkandidaterna gemensamt, varefter de döps en efter en.

Vattendop

Dopet äger rum genom neddoppning eller genom begjutning. Om det sker genom neddoppning, skall man sörja för att det sker på ett värdigt och diskret sätt. En av faddrarna eller båda lägger, om det går, sin hand på dopkandidatens axel. Celebranten håller i den som döps och doppar ner hans/hennes kropp (eller huvud) tre gånger, under det att han åkallar den heliga Treenigheten: ”N., jag döper dig ...”

Dopet kan också äga rum genom begjutning. En av faddrarna eller båda håller sin hand på dopkandidatens axel. Celebranten öser tre gånger vatten ur dopfunten över huvudet på den som döps, under det att han åkallar den heliga Treenigheten:

N., jag döper dig i Faderns
och Sonens
och den helige Andes namn

Efter vattendopet kan man sjunga en lovprisning; jfr s. 000.

De följande ceremonierna ger kompletterande uttryck åt dopets innebörd. Efter dem meddelas normalt konfirmationens sakrament (se nedan). Smörjelsen med krisma bortfaller då.

Smörjelse med krisma

Om av alldeles särskilda skäl konfirmationen skiljs från dopet och meddelas senare, äger en krismasmörjelse rum omedelbart efter vattendopet. Celebranten säger till alla de nydöpta samtidigt:

Gud allsmäktig,
vår Herre Jesu Kristi Fader,
som har befriat er från syndens välde
och låtit er födas på nytt
av vatten och helig Ande,
han smörjer er
med frälsningens krisma,
så att ni hör till hans folk

och evigt förblir lemmar i Kristus,
han som är präst, profet och konung.
De nydöpta: Amen.

Celebranten smörjer de nydöptas hjässa med krisma, utan att säga något.

Den vita klädnaden

Celebranten säger:

N., N., ni har blivit en ny skapelse
och iklätt er Kristus.
Ta emot denna klädnad
och bevara den vit,
så att ni frimodigt kan träda fram
inför Kristi domstol
och få det eviga livet.

De nydöpta: Amen.

Faddrarna ikläder de nydöpta den vita dopklädnaden.

Dopljuset

Faddrarna träder fram och tänder dopljuset från påskljuset. De räcker dem till dem som nyss blivit döpta.
Därefter säger celebranten:

Ni har blivit ljus i Kristus.
Lev alltid som ljusets barn
och förbli fasta i tron,
så att ni, när Herren kommer,
kan gå honom till mötes
med alla helgon i himmelriket.

De nydöpta: Amen.

KONFIRMATIONEN

Församlingen kan sjunga en lämplig sång mellan dopakten och konfirmationen.

Konfirmationen kan äga rum antingen i koret eller vid dopfunten, alltefter vad som är lämpligast med tanke på rummets utformning.

Om det är biskopen som har döpt, meddelar han nu konfirmationens sakrament. I biskopens frånvaro meddelas sakramentet av den präst som har förrättat dopet.

Celebranten riktar sig med några ord till de nydöpta. Han kan exempelvis säga följande:

Kära nydöpta. Ni har blivit födda på nytt genom Kristus och blivit lemmar i honom. Ni tillhör nu hans heliga folk, det heliga prästerskap som skall frambära andliga offer åt Gud. Ni skall nu få ta emot den Ande som han utgöt över apostlarna på den första pingstdagen och som deras efterföljare har fullmakt att förmedla till de döpta.

Andens kraft förenar oss än fullkomligare med Kristus, så att vi kan bli lika honom. Stärkta av Anden skall ni vittna om Kristi död och uppståndelse och vara levande och aktiva medlemmar i hans kyrka. Så kan Kristi kropp byggas upp genom tro och kärlek.

Celebranten – omgiven av övriga närvarande präster – säger, med händerna sammanförda, till församlingen:

Kära medkristna,
låt oss be att Gud i sin nåd
utgjuter sin Ande över dessa nydöpta,
stärker dem med Andens många gåvor
och genom sin smörjelse
gör dem lika sin Son,
Kristus, den Smorde.

Alla ber en stund under tystnad. Därefter lägger celebranten – och övriga präster – händerna på de nydöptas huvuden. Celebranten ensam säger:

Allsmäktige Gud,
vår Herres Jesu Kristi Fader,
genom vatten och helig Ande
har du pånyttfött
dessa människor som tjänar dig
och gjort dem fria från synden.
Sänd till dem din helige Ande,
tröstaren och försvararen.
Ge dem vishetens
och förståndets Ande,
rådets och styrkans Ande,
kunskapens och gudsfruktans Ande,
och uppfyll dem
med din fruktans Ande.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Alla:

En assistent räcker fram det heliga krismat till celebranten, och konfirmanderna träder en efter en fram till honom (eller tvärtom). En av faddrarna lägger sin högra hand på konfirmandens axel och nämner, om så behövs, hans/hennes namn. Celebranten doppar högerhandens tumme i oljan, gör korstecknet därmed på konfirmandens panna och säger:

N., tag emot inseglet
på den helige Andes gåva.

Den som konfirmerats: Amen.

Celebranten tillägger: Frid vare med dig.

Den som konfirmerats: Och med din ande.

Under smörjelsen kan en lämplig sång sjungas.

EUKARISTIN

Credo utlämnas, och man ber nu omedelbart *Kyrkans allmänna förbön*. Någon eller några av de nydöpta kan medverka genom att läsa böneämnen i förbönen. Under offertoriet bör någon eller några av de nydöpta delta i frambärandet av gåvorna.

I den första eukaristiska bönen nämns de nydöpta i *Hanc igitur* och faddrarna i *Meménto*. Om man ber den andra, tredje eller fjärde eukaristiska bönen, omnämner man de nydöpta på det sätt som anges nedan s. 000.

Om inte hela församlingen tar emot kommunionen under båda gestalterna, bör åtminstone de nydöpta bör – tillsammans med faddrar, kateketer, (katolska) föräldrar och anhöriga – få göra det. Före kommunionen (före orden *Se Guds lamm*) kan celebranten med några ord påminna de nydöpta om hur dyrbart det eukaristiska mysteriet är. Detta sakrament är den kristna initiationens kulmen och hela det kristna livets centrum.

STOCKHOLMS KATOLSKA STIFT RITUALE FÖR VUXENDOP

PROVMANUS

Förlaga: *Rituale Romanum: Ordo initiationis christianae adultorum*. Editio typica (1969)

Svensk provupplaga

Vissa liturgiska texter ur *Missale för Stockholms katolska stift* (1987). Bibeltexter ur Bibeln. Bibelkommissionens översättning (2000)

Förkortningar:

PL J.-P. Migne, *Patrologiae cursus completus. Series latina*

Vat. II Andra vatikankonciliet

IMPRIMATUR

Stockholm den xxx 2001

+ Anders Arborelius

Biskop av Stockholm

ENKLARE ORDNING FÖR VUXENDOPET

när kandidaten inte kan genomgå alla stegen i initiationen. Akten äger rum i mässan och börjar i vapenhuset. De inledande frågorna ersätter mässans inledning.

Celebranten: Vad begär du av Guds kyrka?

Kandidaten: Tron.

Celebranten: Vad skall tron ge dig?

Kandidaten: Det eviga livet.

Celebranten:

Evigt liv är att lära känna den sanne Guden och den han har sänt, Jesus Kristus. Han har uppstått från den döda och har av Gud blivit livets furste och konung över allt, synligt och osynligt, vår Herre. Du skulle inte idag begära dopet och det eviga livet om du inte redan hade lärt känna Kristus och ville bli hans lärjunge. Har du hört hans ord, vill du följa hans bud, har du tagit del av vår gemenskap i bönen?

Kandidaten: Ja.

Och du som kommit för att bli fadder åt N., anser du honom inför Gud vara mogen att ta emot de sakrament som införlivar honom i det kristna livet?

Faddern: Ja.

Är du beredd att i ord och gärning hjälpa N. att tjäna Kristus?

Ja

Låt oss bedja. Vi tackar dig, barmhärtige Gud, för denne din tjänare, för att du kommit honom till mötes i hans sökande och för att han svarat på din kallelse, med denna församling som vittnen. Låt honom nu med glädje fullborda den väg som han med din nåd i dag har börjat vandra. Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Amen.

Träd in i kyrkan och ta del tillsammans med oss i det bord där Herren bjuder oss att lyssna till sitt ord.

ORDETS GUDSTJÄNST

Efter predikan träder kandidaten fram med sin fadder.

Förbön för katekumenerna

De närvarande ber följande eller en liknande förbön för katekumenerna.

Celebranten:

Låt oss nu be för denne Guds tjänare som begär dopet, men också för oss själva, att vi med botfärdigt hjärta nalkas Kristus och strävar efter att vandra i det nya liv han skänker oss genom dopet.

- Att han i oss alla förnyar och tändar den sanna omvändelsens sinnelag, ber vi Herren.
- Att vi som i dopet har dött bort från synden och blivit räddade av Kristus också i vårt liv kan visa vilken gåva han i sin nåd har skänkt oss, ber vi Herren.
- Att denne Guds tjänare i förlitan på Guds kärlek och med ett styng i sitt hjärta bereder sig att möta Kristus sin Frälsare, ber vi Herren.
- Att han följer Kristus, som borttager världens synder, och befrias från allt samröre med synden och dess börda, ber vi Herren.
- Att han renas av den helige Ande och helgas under hans ledning, ber vi Herren.
- Att han som nu skall dö med Kristus i dopet dör bort från synden och lever för Gud, ber vi Herren.
- Att han på sin väg till Fadern bär frukt i helighet och kärlek, ber vi Herren.
- Att hela världen, för vilken Fadern har utlämnat sin ende Son, tror på denna Guds kärlek och omvänder sig till honom, ber vi Herren.

Kandidaten faller på knä. Man kan be den allmänna syndabekännelsen *Jag bekänner...* I stället för *Gud allsmäktig ...* ber celebranten exorcismen:

Herre, allsmäktige Gud, du sände din enfödde Son för att människan, som var fången i synden, skulle få dina barns frihet. Vi ber dig ödmjukt för denne din tjänare, som liksom vi alla fått erfara denna världens lockelser och djävulens försåt och nu erkänner att han är en syndare: rädda honom undan mörkrets makt genom din Sons lidande och uppståndelse, och värna honom med Kristi nåd och omge honom alltid på hans väg. Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Han lägger handen kandidaten utan att säga något.

Låt oss be om Guds barmhärtighet för N, som begärt att motta dopet. Det är Gud själv som har kallat honom och fört honom hit. Vi ber om Guds ljus och kraft, så att han modigt håller fast vid Kristus och bekänner kyrkans tro. Vi ber om Andens kraft, som vi nu skall nedkalla över detta vatten.

Välsignande av dopvattnet

Vänd mot dopfunten ber prästen med sammanförda händer:

Gud, i osynlig makt
utför du stora gärningar
genom sakramentens tecken.
På många sätt
har du låtit vattnet förebåda dopets nåd.
I världens begynnelse
svävade din Ande över vattnen,
och redan då bestämde du
att vattnet skulle tjäna vår helgelse.
Vid syndafloden räddade du Noa genom vattnet,
som samtidigt betydde syndens undergång
och helgelsens begynnelse.
I Röda havet lät du Abrahams barn gå på torr mark,
för att det folk som räddades undan farao
skulle förebåda det folk som föds på nytt i dopet.
I Jordan blev Jesus döpt av Johannes
och smord av Anden till vår Herre och Messias.
På korset lät han blod och vatten
strömma fram ur sin öppnade sida,
och efter sin uppståndelse från de döda
sade han till apostlarna:
”Gå ut i hela världen
och gör alla folk till mina lärjungar,
och döp dem i Faderns och Sonens
och den helige Andes namn.”
Herre, vår Gud, se till din kyrka,
och öppna i din godhet dopets källa för henne.
Gör genom den helige Ande detta vatten
till ett medel för Kristi nåd,
så att människan, som skapats till din avbild,
i dopets bad blir rentvådd
från den gamla människans orenhet
och genom vattnet och den helige Ande
blir upptagen till ditt barn
och föds till nytt liv i Kristus.

I påskvakan kan prästen här sänka ned påskljuset i vattnet en eller tre gånger medan han ber:

Herre, låt den helige Andes kraft
genom Kristus stiga ned i detta vatten,

och medan han håller ljuset i vattnet fortsätter han:

så att alla som med Kristus
blir begravda till hans död
står upp med honom till det nya livet.

Vid andra tillfällen rör prästen i stället med handen vid vattnet medan han ber:

”Herre, låt den helige Andes kraft ...”
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre.
R. Amen.

Han lyfter ljuset ur vattnet, medan församlingen sjunger:

Prisa Herren, alla källor, lovsjung och upphöj honom i evighet.

eller annan lämplig acklamation. Jfr s. 000. Om dopet äger rum under påsktiden i vatten som har välsignats under påskvakan innevarande år, ber man bönen på s. 000.

Avsvärjelse

Sedan dopvattnet välsignats, frågar celebranten dopkandidaterna gemensamt:

Tar du avstånd från djävulen?

Kandidaterna: Ja.

Tar du avstånd
från alla hans gärningar?

Kandidaterna: Ja.

Tar du avstånd
från alla hans bländverk?

Kandidaterna: Ja.

eller:

Tar du avstånd från synden,
för att leva i Guds barns frihet?

Kandidaterna: Ja.

Tar du avstånd från det ondas lockelse,
så att synden inte kan behärska dig?

Kandidaterna: Ja.

Tar du avstånd från djävulen,
som är syndens upphovsman
och furste?

Kandidaterna: Ja.

Frågorna kan också ställas till dopkandidaterna var för sig.

Trosbekännelse

Därefter frågar celebranten:

N., tror du på Gud Fader allsmäktig,
himmelens och jordens skapare?

Svar: Ja.

Tror du på Jesus Kristus,

hans enfödde Son, vår Herre,
som föddes av jungfrun Maria,
led och blev begravnen,
som uppstod från de döda
och nu sitter på Faderns högra sida?

Svar: Ja.
Tror du på den helige Ande,
den heliga katolska kyrkan,
syndernas förlåtelse,
köttets uppståndelse
och ett evigt liv?

Svar: Ja.

Omedelbart efter trosbekännelsen äger vattendopet rum.

Vattendop

Dopet sker genom neddoppning eller begjutning. Om det sker genom neddoppning, skall man sörja för att det sker på ett värdigt och diskret sätt. Faddern lägger om möjligt sin hand på kandidatens axel. Celebranten håller i den som döps och doppar ner hans/hennes kropp (eller huvud) tre gånger, under det att han åkallar den heliga Treenigheten: "N., jag döper dig ..."

Dopet kan också äga rum genom begjutning. Faddern håller sin hand på kandidatens axel. Celebranten öser tre gånger vatten ur dopfunten över huvudet på den som döps, under det att han åkallar den heliga Treenigheten:

N., jag döper dig i Faderns
och Sonens
och den helige Andes namn

Efter vattendopet kan man sjunga en lovprisning; jfr s. 000.

De följande ceremonierna ger kompletterande uttryck åt dopets innebörd. Efter dem meddelas normalt konfirmationens sakrament (se nedan). Smörjelsen med krisma bortfaller då.

Den vita klädnaden

Celebranten säger:

N., du har blivit en ny skapelse
och iklätt dig Kristus.
Ta emot denna klädnad
och bevara den vit,
så att du frimodigt kan träda fram
inför Kristi domstol
och få det eviga livet.

De nydöpta: Amen.

Faddrarna ikläder de nydöpta den vita dopklädnaden.

Dopljuset

Faddern tänder dopljuset från påskljuset och det till den nydöpte. Därefter säger celebranten:

N., du har blivit ljus i Kristus.
Lev alltid som ljusets barn

och förbli fast i tron,
så att du, när Herren kommer,
kan gå honom till mötes
med alla helgon i himmelriket.

De nydöpta: Amen.

KONFIRMATIONEN

Församlingen kan sjunga en lämplig sång mellan dopakten och konfirmationen.

Konfirmationen kan äga rum antingen i koret eller vid dopfunten, alltefter vad som är lämpligast med tanke på rummets utformning.

Om det är biskopen som har döpt, meddelar han nu konfirmationens sakrament. I biskopens frånvaro meddelas sakramentet av den präst som har förrättat dopet.

Celebranten riktar sig med några ord till den nydöpte. Han kan exempelvis säga följande:

Käre N. Du har blivit född på nytt genom Kristus och blivit en del av hans kropp, den heliga Kyrkan. Du tillhör nu hans folk, det heliga prästerskap som skall frambära andliga offer åt Gud. Du skall nu ta emot den Ande, den Ande som han utgöt över apostlarna på den första pingstdagen och som deras efterföljare har fullmakt att förmedla till de döpta.

Andens kraft förenar oss ännu fullkomligare med Kristus, så att vi kan bli lika honom. Stärkt av Anden skall du vittna om Kristi död och uppståndelse och vara en levande och aktiva medlem i hans kyrka. Så stärks Kristi kropp genom tro och kärlek.

Celebranten – omgiven av övriga närvarande präster – säger, med händerna sammanförda, till församlingen:

Kära medkristna,
låt oss be att Gud i sin nåd
utgjuter sin Ande över denne nydöpte,
styrker honom med Andens många gåvor
och genom sin smörjelse
gör honom lika sin Son,
Kristus, Guds Smorde.

Alla ber en stund under tystnad. Därefter lägger celebranten – och övriga präster – händerna på de nydöptas huvuden. Celebranten ensam säger:

Allsmäktige Gud,
vår Herres Jesu Kristi Fader,
genom vatten och helig Ande
har du pånyttfött
denne din tjänare
och befriat honom från synden.
Sänd honom din helige Ande,
tröstaren och försvararen.
Ge honom vishetens
och förståndets Ande,
rådets och styrkans Ande,
kunskapens och gudsfruktans Ande,
och uppfyll honom
med din fruktans Ande.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Alla: Amen.

En assistent räcker fram det heliga krismat till celebranten. Faddern lägger sin högra hand på konfirmandens axel. Celebranten doppar högerhandens tumme i oljan, gör korstecknet därmed på konfirmandens panna och säger:

N., tag emot inseglet
på den helige Andes gåva.

Den nykonfirmerade säger: Amen.

Celebranten tillägger: Frid vare med dig.

Den som konfirmerats: Och med din ande.

Under smörjelsen kan en lämplig sång sjungas.

EUKARISTIN

Credo utlämnas, och man ber nu omedelbart *Kyrkans allmänna förbön*. Någon eller några av de nydöpta kan medverka genom att läsa böneämnen i förbönen Under offertoriet bör någon eller några av de nydöpta delta i frambärandet av gåvorna.

I den första eukaristiska bönen nämns de nydöpta i *Hanc igitur* och faddrarna i *Meménto*. Om man ber den andra, tredje eller fjärde eukaristiska bönen, omnämner man de nydöpta på det sätt som anges nedan s. 000.

Om inte hela församlingen tar emot kommunionen under båda gestalterna, bör åtminstone de nydöpta bör – tillsammans med faddrar, kateketer, (katolska) föräldrar och anhöriga – få göra det. Före kommunionen (före orden *Se Guds lamm*) kan celebranten med några ord påminna de nydöpta om hur dyrbart det eukaristiska mysteriet är. Detta sakrament är den kristna initiationens kulmen och hela det kristna livets centrum.